30.9.2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

LAUSUNTO KOMISSION TIEDONANNOSTA KOSKIEN TEKOÄLYN MAANOSA -TOIMINTASUUNNITELMAA (E 52/2025 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Keskuskauppakamarilta kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle koskien komission tiedonantoa tekoälyn maanosa -toimintasuunnitelmasta (E 52/2025 vp). Kiitämme mahdollisuudesta saada esittää kantamme ja lausumme kohteliaimmin seuraavaa.

Pidämme E-kirjelmän sisältöä kannatettavana. Alla muutamia huomioita koskien Suomen kantaa.

Sääntelyn noudattamisen edistämisen ja yksinkertaistamisen osalta haluamme tuoda esille huolemme koskien tekoälyasetuksen sisällön epäselvyyttä ja tulkinnallisuutta. Esimerkiksi komission ja EU:n tekoälytoimiston 1.8.2025 vahvistamat käytännesäännöt eivät ole riittävästi hälventäneet sisällöllistä epäselvyyttä yleiskäyttöisten tekoälymallien osalta, sillä ne ovat jo nyt herättäneet esimerkiksi tekijänoikeuden haltijoita edustavissa tahoissa tyytymättömyyttä. Tekoälyä kehittävät ja tekoälyä tuotteissaan ja palveluissaan hyödyntävät yritykset tarvitsevat selkeää ja ennakoitavissa olevaa lainsäädäntöä voidakseen toimia sisämarkkinoilla. Tällä hetkellä alan toimijoilla ei kuitenkaan ole riittävän selkeitä ja ennakoitavissa olevia sääntöjä, mikä voi haitata innovointia. Olemme myös huolissamme tekoälyasetuksen mukaisten valvontaviranomaisten resursoinnista. Esimerkiksi Suomessa viranomaisille ei ole annettu lisäresursseja. Kuitenkin tekoäly ja tekoälyasetus ovat sekä ilmiönä että lainsäädäntönä molemmat uusia, mikä edellyttää valvontaviranomaiselta uutta osaamista. Tekoälyasetuksen täytäntöönpanon lykkäämistä tulee harkita,

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

Alvar Aallon katu 5 C, PL 1000 | 00100 HELSINKI | +358 9 4242 6200
kauppakamari.fi

sillä esimerkiksi tekoälyasetuksen soveltamiseen liittyvät standardit eivät ole vielä valmiita.

Tekoälyn gigatehtaiden osalta katsomme, että komissiolla tulisi olla suunnitelma, miten gigatehtaita tullaan hyödyntämään jatkossa, sillä ne voivat vaikuttaa olennaisesti Euroopan Unionin teknologiseen suvereniteettiin. Olisi tärkeää, että giga- ja tekoälytehtaita koskisi EU:n laajuiset yhteneväiset ja selkeät toimintamallit ja käytännöt.

Pilvipalvelujen ja tekoälyn kehittämisen säädöksen osalta toteamme, että datakeskukset kuuluvat EU:n kriittiseen infrastruktuuriin. Katsomme, että niitä tulisi käsitellä strategisesta näkökulmasta ottaen huomioon jäsenvaltioiden yksilölliset eroavuudet ja tarpeet muun muassa eri jäsenvaltioiden olemassa olevien tekoälyinfrastruktuurien kuin myös ilmasto-olosuhteiden osalta.

Kunnioittavasti

Minna Aalto-Setälä
Johtava asiantuntija
Keskuskauppakamari